

(Šhvajzi letaf kebri veliko šhkodo de-
lajo.) V vezih kantonih se kmetovavzi prav slo-
persadevajo, to šhkodljivo shival pokonzhati. Lan-
ško léto so v devetih sosefkah 114,304 bokalov
(pintov) ali po shtivilu sedemsto in devet in
dvajset milionov kebrov nabrali in koristno po-
rabili. Nek úmni mosh je is njih drago vishnjévo
barvo (Berlinerblau) pridobil. Zhe bi tudi pri na-
kmetovavzi kebre tako salesovali, kakor gre, ko-
liko shita, drevesov in drusiga selisha bi ohranili!
koliko kebroviga olja bi si s njimi lahko pridobili
ali pa faj dobriga gnoja. Nizh na svetu šhkodljivi-
ga ni, kar bi tudi koristno ne bilo, ako ga zhlo-
vek le oberniti sna!

Stare povésti is Ljubljane.

(Maliferpan v letu 1799). Vodnikove „Novize“ od téga mésza pishejo: „Stari ludje ne-
„pomnio, de bi kdaj poleti tako malo merlizhov
„per naš bilo, kakor letaf. Desligh je vrozhina na nag-
„lim sazhela, vunder nobeden ni vmerl skus shti-
„najt dni, od perviga dne tiga mesza do petnaj-
„stiga. Sizer je v Ljublani kaj posebno redkiga,
„kadar dva ali tri dni nobeden nevmerje.“ —

(Naj mi sreča kdo stare z hafe hvali!) V Vodnikovih „Novizah“ leta 1798 beremo to le pergodbo, od ktire on pravi, de ni smisihlena, ampak refnihna: „Ena lepa rezh sa nauk shenam inu mo-
„shem se je ne davno pergodilo v Lublanski krafii.
„Nek mosh pride pred gosposko savolo toshbe, kér
„ga je sofed toshil; on profi, de bi ga gosposka
„nesilila, de bi se on sam zhes toshnika sagovar-
„jal, temuzh de bi gosposka njegovo sheno namesti
„njega gorivsela. Gospod ga prafha: ali si neupash
„sam toshniku odgovor dati? ali je mar shena go-
„spodar per tvoji hishi? Mosh pravi: Profim, naj
„shena namesti mene pravdo ispele, sato ker per-
„vih ob sedajnim zhasu vse narobe po sveti gre,
„naj pa tudi shena namesti mosha bode. Drugizh
„sim jes per hishi le kakor otrok bres starishev, ona
„pa dela, kar hozhe in hlazhe nosi. Tretizh bo
„pravda narbol skusi njo doblena, sakaj nje jesik
„je smiraj na mokrim, njena bo vfelej ta sadna.“

Urno, kaj je noviga?

(Perva hitra natiskavniza (Schnellpresse) v Ljubljani) je 26. Roshnizveta per natiskovavzu naših Noviz gosp. J. Blasniku sazhela delati; danashne Novize s zhetertim listam „Vinoréje“ so pervi natif té nove maſhine: naj bo to tudi naſhim naſlednikam sa prihodne z hafe režheno! Ta natiskavniza ni kakofhna navadna maſhina, in kaſhe, kaj vfe z hlovefška umetnost samore! Kar sta samogla dva z hloveka s navadno natiskavnizo zeli dan fto- riti, to storit ta nova maſhina v dvéh urah. Ona vse per natifu potrébne opravila sama dela; tiskarsko z hrenilo si fama pripravlja, zherke s njim po- mashe, fama natiska i. t. d. Tri delavze potrebuje, eden goni veliko koló, drugi sa natif perpravljene pole pipirja v njo vloſhuje, tretji jih pa v enimu hipu na eni strani natisnjene, is nje prejemlje. — Kér bodo gotovo naſhi bravzi radi svedili, kje in kdaj so perve hitre natiskavnize jeli napravljati, jim ob kratkim to lepovémo: Némzam gre z haſt té snajdbe; natiskovavez Friderik König is Eislebna na Šakfonfim in vmetnik J. Bauer is Štutgarda sta v Londonu, poglavitnemu mestu Anglijanov, pervo

hitro natiskavnizo napravila, s ktero je bil 29. Li-
stopada 1814 angleški zhasopis, „Times“ s imen-
nam, vperzih natisnjen. V létu 1817 sta pa na Némfškim ſhteri take natiskavnize naredila in od takrat so jih bolj pogostama prizheli narejati; takó, de jih imajo sdaj vezidel she po vših imenitnihih natiskarijah. —

Zhe bi kdo to vmetno isdelano natiskavnizo shelel viditi, naj jo gre k natiskavzu gosp. J. Blasniku gledati; radovoljen mu jo bo pokasal.

(Kér so kose letaf na Kranjskim) so-
pet prav pogostama otroke in odraslene ljudi na-
padale, in smiraj bolj vſakdanje ſkuſhnje uzhé, de-
ſtavljeni kose zhes vezhet svojo možh sgubé,
in z hloveka ne samorejo pred kushnimi kosami ob-
varvati, sató je z. k. poglavarsko vſim sdraviteljem
priporozhilo, ne samo odraslenim otrokom ampak
tudi drugim starejšim ljudem kose v drugi z hta-
viti. V hiſhi mestne Ljubljanske gospofiske jih lju-
dem she vezh tednov ſtavijo, med temi tudi vſaki
torek in zhetertek popoldan užhenzam Ljubljanskih
fhol; do fedaj fo jih okoli 500 otrokom in odraslenim v Ljubljani poſtavili.

Kmetijſke opravila v mészu Mali-ferpanu.

V temu mészu pride delo na enkrat s kupam:
kofhnja, ſhetev, oranje in ſetev; vunder fe morajo
tudi sraven tega ſhe druge opravila dopolniti. — Repo-
ſejati in pleti. Kapuf na ſélniku, krompir in turfhizo
okopavati, njive v drugo prafhiti ſa jefensko ſetev. —
V vertu plevel potrébi, ſrélo ſéme obri, in vſakimu
ſemenu ſnamnje perdeni, de fe posnej ſmotil ne boſh.
— Šadno drevje, zhe mu vrozhina nadlegva, s vash-
nim maham obloſhi, bo vrozhina in fuſho loshej pre-
terpélo. — V deshevnih dnevih ſe lan ruje in raſla.
— Po drevéfah ofé, ſerfhéne, mravljinze in drugo
ſhkodljivo golaten ſatiraj, in de boſh ſi njimi manj
opraviti imel, ne posabi, kar ſim ti v mészu Veliki-
travnu ſa ptizhe perporozhil, ne perpuſti mladizhev
loviti ali ſatirati. — Zhe bób, kadar zveté, rijá ali
uſhi poſhkodvat hozhejo, je dobro, verhizhke po-
tergati mu. — Ako ti muhe v kuhini, v hiſhi ali v
hlévu nadleſhvajo, pokadi ſi buzhnim perjam, bojo
muhe pozerkale. — Kvaf ſa kruh dobro oföli, de
kruh ſpléſnil ne bo. — Kofhtrune med ovzé, in bika
med krave ſpuſti. — Jagneta v deshju na paſho ne
iſgajnaj; ſelene klaje ſhivini ne polagaj. — Šadej
ſe rad jaſtrob in dihur k hiſhi perkradeta; imej per
kuretni ſkerbno okó, de ti kaj odnéfla ne bota.
K.

Danashnimu listu je zheterti del vinoréje perdjan.

Shitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	26. Roshni- zvéta.	24. Roshni- zvéta.	fl.	kr.
1 mernik Pfenize domazhe	1	21	1	28
1 „ „ banahke	1	24	1	24
1 „ Turfhize . . .	1	2	1	5
1 „ Sorfhize . . .	—	—	—	—
1 „ Rèshi . . .	—	57	1	4
1 „ Ježhmena . . .	—	—	1	—
1 „ Profa . . .	1	1	1	—
1 „ Ajde . . .	1	6	1	5
1 „ Ovfa . . .	—	58	—	40